

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 18 januari 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een abdominoplastiek met fleur de lis correctie, inclusief navel reinsertie en reven fascia abdominalis (buikwandcorrectie).

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

De huisarts van verzoekster schrijft d.d. 14 oktober 2019 dat verzoekster na bariatrische chirurgie veel klachten heeft van overtollig vel van de buikwand. Hierdoor kan zij niet goed functioneren en het beperkt haar bij het sporten. Verder trekt een litteken in de navel van een eerdere ingreep meer en is pijnlijk.

In 2019 heeft een plastisch chirurg voor verzoekster een aanvraag gedaan voor een 'abdominoplastiek met fleur de lis correctie, inclusief navel reinsertie en reven fascia abdominalis (buikwandcorrectie)'. De plastisch chirurg geeft op de aanvraag aan dat sprake is van Pittsburgh rating scale (PRS) graad 3, niet van onbehandelbaar smetten maar wel van ernstige bewegingsbeperking. Genoemd wordt dat verzoekster veel last heeft van surplus abdomen na MWL, esthetische bezwaren maar ook functionele bezwaren bij sporten. Er zijn foto's bijgevoegd van voldoende kwaliteit.

De aanvraag van 2019 is afgewezen door verweerder. Verzoekster is vervolgens voor een second opinion naar een andere plastisch chirurg gegaan welke ook een aanvraag heeft gedaan voor een buikwandcorrectie. Op de aanvraag uit 2020 staat vermeld dat sprake is van PRS graad 3, van onbehandelbaar smetten, maar niet van ernstige bewegingsbeperking. Genoemd wordt dat verzoekster voornamelijk last heeft van schuren van de buikhuid, functioneel en psychische hinder en last van smet en schuurplekken. Zij is niet onder behandeling van een dermatoloog geweest voor de smet en schuurplekken. Ook bij deze aanvraag zijn foto's bijgevoegd van voldoende kwaliteit.

Verweerder heeft ook de tweede aanvraag voor een buikwandcorrectie afgewezen.

Verweerder voert hierbij aan dat geen sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis of verminking.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminking, zoals omschreven is in artikel 2.4, eerste lid, onder b, van het Besluit zorgverzekering (Bzv).

Verminking

Het begrip verminking in artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv is bij de invoering in 2006 niet nader toegelicht. Het artikellid is nadien niet meer gewijzigd. De term is overgenomen uit de ziekenfondsperiode en vindt zijn oorsprong in 1991. In de Regeling zorgverzekering (Rzv) wordt het begrip verminking niet genoemd, maar in de toelichting bij het schrappen van de behandeling abdominoplastiek per 1 januari 2007 van de niet te verzekeren prestaties wordt toch op het begrip verminking ingegaan:

*Van verminking is sprake in geval van een ernstige misvorming die direct in het oog springt. Met het begrip verminking wordt bedoeld op verworven aandoeningen zoals misvormingen door brandwonden, misvormingen aan de handen door rheumatoïde arthritis, misvormingen door verlammingen van de aangezichtszenuw, amputatie van ledematen of geamputeerde mammae.(...).*¹

In de Rechtspraak Zorgverzekeringen (RZA) wordt verminking nader gedefinieerd: Er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel.²

VAV Werkwijzer

De voorwaarden uit artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv zijn verder uitgewerkt in de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard.³ Uit de werkwijzer blijkt dat vergoeding van een abdominoplastiek mogelijk is bij:

- Verminking door ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting, hieronder wordt verstaan:
 - Een Pittsburgh Rating Scale graad 3, of
 - Een verminking van de buikwand die in ernst is te vergelijken met een derdegraads verbranding.
- Lichamelijke functiestoornissen
 - Onbehandelbaar smetten, of
 - een ernstige bewegingsbeperking.

¹ Staatscourant 30 oktober 2006, nr. 211

² Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, d.d. 08-11-2013; zaaknummer 419634 - CV EXPL 13-730

³ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2019), versie 20.0. Geraadpleegd via: <https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers-vagzvav>

Over smetten staat in de Werkwijzer opgenomen dat hieronder wordt verstaan chronische (> 6 maanden), onbehandelbare smetten, waarbij voldoende hygiënische maatregelen en een adequate medische/farmacologische behandeling onvoldoende resultaat hebben gehad (lichamelijke functiestoornissen). Bij de behandeling moet de landelijke richtlijn verpleging en verzorging 'Smetten (intertrigo) preventie en behandeling' zijn gevolgd.⁴

Onder lichamelijke functiestoornissen vallen niet rugklachten of een rectusdiastase (omdat er hierbij geen sprake is van een defect in de fascie en in de praktijk geen relatie aangetoond kan worden met eventuele functionele klachten).

Verder geldt dat om voor vergoeding in aanmerking te komen:

- 1 de BMI 30 of minder moet zijn en
- 2 het gewicht gedurende tenminste twaalf maanden stabiel is
- 3 de laatste bariatrische ingreep tenminste 18 maanden geleden heeft plaats gevonden.

In de werkwijzer wordt verder het volgende opgemerkt:

- Bij patiënten met een status na bariatrische chirurgie gaat het om een reële BMI (i.o.m. behandelaar) met een maximum van 35. Bij een hogere BMI (morbide obesitas) of een instabiele (oplopende) BMI is de operatie doorgaans niet als doelmatig te beschouwen.
- Liposuctie van de buik is uitgesloten zorg, ook wanneer dit wordt uitgevoerd in combinatie met een abdominoplastiek.

Psychische klachten kunnen geen aanspraak geven op vergoeding. Vergoeding kan alleen plaatsvinden wanneer er sprake is van een 'lichamelijke functiestoornis'. Psychische klachten zijn daarmee uitgesloten door de wetgever als grond voor vergoeding vanuit de Zvw.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Verminking

Het dossier bevat foto's van goede kwaliteit. Hieruit blijkt niet dat voor wat betreft de buikwand sprake is van een PRS graad 3. De overhang van de buikhuid imponeert niet als een afwijking met een PRS graad 3. Ook blijkt op basis van de foto's niet dat sprake is van een *ernstige verworven misvorming* zoals bedoeld in de regelgeving.

Lichamelijke functiestoornis

Er is onvoldoende aangetoond dat de klachten van verzoekster als zodanig ernstig kunnen worden beschouwd dat gesproken kan worden van een lichamelijke functiestoornis in de hoedanigheid van een ernstige bewegingsbeperking of van onbehandelbaar smetten.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat verzoekster een (verzekerings)indicatie heeft voor een buikwandcorrectie. Verzoekster kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding ten laste van de basisverzekering.

⁴ LEVV, NIVEL, NVDVV, Landelijke multidisciplinaire richtlijn smetten (intertrigo) preventie en behandeling, 2011.

Geraadpleegd via: http://continentie.venvn.nl/Portals/20/Richtlijnen/richtlijn_smetten_2011-1.pdf

Advies Zorginstituut Nederland 2 februari 2021, zaaknummer: 2021002117

Dossiernummer Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen: 202002097

Zorginstituut Nederland

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster heeft geen indicatie voor een buikwandcorrectie en kan geen aanspraak maken op vergoeding ten laste van de basisverzekering.